

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

عنوان:

**بررسی خودکارآمدی جنسی و عوامل مرتبط با آن در زنان ایرانی متولد
دهه های ۱۳۴۰ تا ۱۳۷۰**

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته مامایی

نگارنده:

فاطمه الفتی

استاد راهنما:

دکتر راضیه معصومی

استاد مشاور:

دکتر سکینه محمدعلیزاده

استاد مشاور آمار:

آقای علی اصغر حائری مهریزی

چکیده فارسی

مقدمه: خودکارآمدی جنسی یکی از عوامل مهم برای رابطه سالم و رضایت بخش جنسی و نیز استحکام روابط زناشویی و بنیان خانواده است. با توجه به سیر تحولات جامعه شناختی در زیست بوم جنسی ایرانیان، تحقیق حاضر با هدف بررسی خودکارآمدی جنسی و عوامل مرتبط با آن در زنان متولد دهه های ۱۳۴۰ تا ۱۳۷۰ طراحی و انجام شد.

روش کار: پژوهش حاضر یک مطالعه مقطعی از نوع توصیفی-تحلیلی است که در بازه زمانی بهمن ماه سال ۱۳۹۹ تا مهرماه سال ۱۴۰۰ انجام شد. جامعه پژوهش را زنان متأهل متولد دهه های ۱۳۴۰ تا ۱۳۷۰ از خانوارهای تحت پوشش سامانه سیب مراکز بهداشتی-درمانی دانشگاه علوم پزشکی تبریز تشکیل دادند. حجم نمونه کلی ۵۷۴ نفر برآورد شد. برای هر دهه سعی شد حداقل ۱۲۵ نفر وارد مطالعه شوند. نمونه گیری به روش خوشه ای چندمرحله ای انجام شد. ۸ مرکز به صورت تصادفی ساده انتخاب شدند. با توجه به همزمانی زمان نمونه گیری با پاندمی کرونا، نمونه گیری به صورت ترکیبی از دو روش غیرحضور و حضوری انجام شد. داده ها با استفاده از پرسشنامه و به صورت خود گزارش دهی جمع آوری شد. ابزار جمع آوری داده ها شامل فرم اطلاعات دموگرافیک، نسخه های فارسی هنجاریابی شده شاخص عملکرد جنسی شش آیتمی زنان^۱ (FSFI-6)، فرم کوتاه افسردگی، اضطراب و استرس^۲ (DASS)، پرسشنامه تجدید نظر شده دیسترس جنسی زنان^۳ (FSDS-R)، پرسشنامه رضایت زناشویی کانزاس^۴ (KMSS)، پرسشنامه بومی خودکارآمدی جنسی ویژه زنان ایرانی^۵ (SSEQ-W) و پرسش نامه محقق ساخته و اعتباریابی شده هنجارهای اجتماعی مرتبط با خودکارآمدی جنسی زنان ایرانی^۶ (SN-IWSSE-Q) بود.

یافته ها: نتایج نشان داد خودکارآمدی جنسی در بین زنان دهه ۱۳۴۹-۱۳۴۰ در مقایسه با دهه ۱۳۵۹-۱۳۵۰ ($P < 0.001$)، دهه ۱۳۶۹-۱۳۶۰ ($P < 0.001$) و دهه ۱۳۷۹-۱۳۷۰ ($P < 0.001$)، همچنین در بین زنان دهه ۱۳۵۹-۱۳۵۰ در مقایسه با دهه ۱۳۶۹-۱۳۶۰ ($P < 0.001$) و دهه ۱۳۷۹-۱۳۷۰ ($P < 0.001$) اختلاف معنی داری وجود داشت. همچنین، نتایج نشان داد هرچه نمره "عملکرد جنسی" بیشتر، شانس داشتن خودکارآمدی جنسی مطلوب در دهه های ۱۳۴۹-۱۳۴۰، ۱۳۵۹-۱۳۵۰ و ۱۳۷۹-۱۳۷۰ بیشتر است. هرچه نمره "اضطراب"، "افسردگی" و "استرس" بیشتر، شانس داشتن خودکارآمدی جنسی مطلوب در دهه های ۱۳۶۹-۱۳۶۰ و ۱۳۷۹-۱۳۷۰ کمتر است. هرچه نمره "دیسترس جنسی" بیشتر، شانس داشتن خودکارآمدی جنسی مطلوب در دهه های ۱۳۴۹-۱۳۴۰، ۱۳۶۹-۱۳۶۰ و ۱۳۷۹-۱۳۷۰ کمتر است. هرچه نمره "دیدگاه بین فردی" و "سناریوهای فرهنگی" بیشتر، شانس داشتن خودکارآمدی جنسی مطلوب در دهه های ۱۳۴۹-۱۳۴۰، ۱۳۶۹-۱۳۶۰ و ۱۳۷۹-۱۳۷۰ بیشتر است. هرچه نمره "دیدگاه فردی" بیشتر، شانس داشتن خودکارآمدی جنسی مطلوب در دهه های ۱۳۵۹-۱۳۵۰، ۱۳۶۹-۱۳۶۰ و ۱۳۷۹-۱۳۷۰ بیشتر است. هرچه نمره "ارزش های اخلاقی" بیشتر، شانس داشتن خودکارآمدی جنسی مطلوب در دهه های ۱۳۴۹-۱۳۴۰، ۱۳۶۹-۱۳۶۰ و ۱۳۷۹-۱۳۷۰ بیشتر است. هرچه

¹ Female Sexual Function Index (FSFI-6)

² Depression Anxiety Stress Scale (DASS)

³ Female Sexual Distress Scale-Revised (FSDS-R)

⁴ Kansas Marital Satisfaction Scale (KMSS)

⁵ Sexual self-efficacy questionnaire-women (SSEQ-W)

⁶ Social norms related to Iranian women's sexual self-efficacy questionnaire (SN-IWSSE-Q)

نمره "رضایت زناشویی" بیشتر، شانس داشتن خودکارآمدی جنسی مطلوب در دهه های ۱۳۴۰-۱۳۴۹ و ۱۳۷۰-۱۳۷۹ بیشتر است.

نتیجه گیری: خودکارآمدی جنسی زنان در دهه های مختلف ۱۳۴۰ تا ۱۳۷۰ با هم تفاوت آماری معنادار دارد. از بین عوامل مرتبط با خودکارآمدی جنسی، میزان عملکرد جنسی بالاتر با خودکارآمدی جنسی مطلوب در دهه های ۱۳۴۰-۱۳۴۹، ۱۳۵۰-۱۳۵۹ و ۱۳۷۰-۱۳۷۹ مرتبط بود. میزان استرس، اضطراب و افسردگی بیشتر با خودکارآمدی جنسی کمتر در دهه های ۱۳۶۰-۱۳۶۹ و ۱۳۷۰-۱۳۷۹ مرتبط بود. دیسترس جنسی بالاتر با خودکارآمدی جنسی کمتر در دهه های ۱۳۴۰-۱۳۴۹ و ۱۳۶۰-۱۳۶۹ و ۱۳۷۰-۱۳۷۹ مرتبط بود. رضایت زناشویی بالاتر با خودکارآمدی جنسی مطلوب در دهه های ۱۳۴۰-۱۳۴۹ و ۱۳۷۰-۱۳۷۹ مرتبط بود. در بین عوامل اجتماعی، دیدگاه بین فردی و سناریوهای فرهنگی در همه دهه ها و دیدگاه فردی در دهه های ۱۳۵۰-۱۳۵۹ و ۱۳۶۰-۱۳۶۹ و ۱۳۷۰-۱۳۷۹ و ارزش های اخلاقی در دهه های ۱۳۴۰-۱۳۴۹ و ۱۳۶۰-۱۳۶۹ و ۱۳۷۰-۱۳۷۹ مرتبط بود. توجه به عوامل شناسایی شده فوق در طراحی، برنامه ریزی و انجام مداخلات مرتبط با حوزه سلامت جنسی زنان ایرانی هر دهه سنی در راستای ارتقای خودکارآمدی جنسی ایشان با هدف تحکیم بنیان خانواده توصیه می شود.

کلمات کلیدی: خودکارآمدی، جنسینگی^۷، زنان

**Tehran University of Medical Sciences
School of Nursing and Midwifery**

Title:

**Study the Sexual Self-Efficacy and Its Related
Factors in The Iranian Wwomen Born in The 1961s
to 1991s**

**"A Thesis Submitted As Partial Fulfillment Of The Requirements For
Master Of Science (Msc) Degree"
In Midwifery**

By:

Fatemeh Olfati

Supervisor:

Dr. Raziye Maasoumi

Consultant:

**Dr. Sakineh Mohammadizadeh
Ali Asghar Haeri Mehrizi**

2021

Abstract

Introduction & Objective: Sexual self-efficacy is one of the most important factors for a healthy and satisfying sexual relationship as well as the strength of marital relations and family foundation. According to the sociological developments and changes in the Iranian sexual ecosystem, this study was designed and conducted to investigate sexual self-efficacy and its related factors in Iranian women born from the 1961s to 1991s.

Materials & Methods: The present study is a cross-sectional descriptive-analytical study that was conducted from February 2016 to October 2021. The study population consisted of married Iranian women born from 1961 to 1991 from families covered by the Integrated health system (known as SIB system) of health centers of Tabriz University of Medical Sciences. The total sample size was estimated at 574 people. At least 125 people were entered into the study for each decade. Sample selection was performed by the multi-stage cluster sampling method. Eight centers were selected from four designated centers in four geographical regions of North, South, East, and West of Tabriz by simple random sampling. The researcher had attended health centers and with healthcare staff help, extracted the list of eligible people from the Integrated health system (SIB system). Due to the synchrony of sampling time with the covid-19 pandemic, sampling was performed as a combination of both absentee and in-person methods. Data were collected using a questionnaire and self-report type. Data collection tools include demographic information form, standardized Persian versions of the Female Sexual Function Index (FSFI-6) form, Depression Anxiety Stress Scale (DASS) form, Female Sexual Distress Scale-Revised (FSDS-R) questionnaire, Kansas Marital Satisfaction Scale (KMSS) questionnaire, Sexual self-efficacy questionnaire-women (SSEQ-W) especially for Iranian women, and social norms related to Iranian women's sexual self-efficacy questionnaire (SN-IWSSE-Q) Researcher-made and validated questionnaire.

Results: The results showed that sexual self-efficacy among women in the decade 1961-1971 compared to the decade 1971-1981 ($P < 0.001$), the decade 1981-1991 ($P < 0.001$), and the decade 1991-2001 ($P < 0.001$), and also between women in 1961-1971 compared to 1981-1991 ($P < 0.001$) and 1991-2001 ($P < 0.001$) had a significant difference. Also, the results showed that the higher score of "sexual function", led to a higher chance of having desirable sexual self-efficacy by 0.28 in the decade 1961-1971, by 0.9 in the decade 1971-1981, and by 0.11 in the decade 1991-2001. The higher "stress" scores led to a lower chance of having desirable sexual self-efficacy by 0.08 in the decade 1981-1991 and by 0.14 in the decade 1991-2001. The higher "anxiety" scores cause a lower chance of having desirable sexual self-efficacy by 0.10 in 1981-1991 and 0.20 in 1991-2001. The higher "depression" scores lower the chance of having a desirable sexual self-efficacy by 0.10 in 1981-1991, and 0.13 in 1991-

2001. The higher score of "sexual distress" lower the chance of having desirable sexual self-efficacy by 0.07 in the decade 1961-1971, by 0.04 in the decade 1971-1981 and by 0.09 in the decade 1991-2001. The higher score of "interpersonal perspective" guided to a higher chance of having desirable sexual self-efficacy by 1.07 in the decade 1961-1971, by 0.46 in the decade 1971-1981, by 0.46 in the decade 1981-1991, and by 0.70 in the decade of 1991-2001. The higher "individual perspective" scores led to a higher chance of having a desirable sexual self-efficacy by 0.23 in the decade 1971-1981, by 0.10 in the decade 1981-1991, and by 0.12 in the decade 1991-2001. A higher score of "moral values" means a higher chance of having desirable sexual self-efficacy by 0.31 in the decade 1961-1971, by 0.27 in the decade 1981-1991 and by 0.15 in the decade 1991-2001. The higher score of "cultural scenarios" lead to a higher chance of having desirable sexual self-efficacy by 0.88 in the decade 1961-1971, by 0.41 in the decade 1971-1981, by 0.40 in the decade 1981-1991 and by 0.56 in the decade 1991-2001. The higher "marital satisfaction" score caused a higher chance of having desirable sexual self-efficacy by 0.28 in the decade 1961-1971 and 0.15 in the decade 1991-2001.

Conclusion: Sexual self-efficacy of Iranian women in the different decades of 1961s to 1991s has a statistically significant difference. Among the factors related to sexual self-efficacy, higher sexual performance was associated with optimal sexual self-efficacy in the decades 1961-1971, 1971-1981, and 1991-2001. More stress, anxiety, and depression scores were associated with lower sexual self-efficacy in the women of the 1981-1991 and 1991-2001 decades. Higher sexual distress was associated with lower sexual self-efficacy in the decades 1961-1971, 1981-1991, and 1991-2001. Higher marital satisfaction was associated with desirable sexual self-efficacy in the decades 1961-1971 and 1991-2001. Among social factors, interpersonal perspectives and cultural scenarios in all decades and individual perspectives in the decades 1961-1971 and 1981-1991 and 1991-2001 and moral values in the decades 1961-1971 and 1981-1991 and 1991-2001 were related. It is recommended to pay attention to the above-identified factors in designing, planning, and performing interventions related to the field of sexual health of Iranian women every decade to promote their sexual self-efficacy to strengthen the family foundation.

Keywords: self-efficacy, Sexuality, women